

Regio Gooi en Vechtstreek
Dienst:
Reg. nr:
Ingekomen: 03 NOV 2021
Sector/Mdw:
CC's:

Aan het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Regio Gooi en Vechtstreek
T.a.v. de heer I. Meuwese, algemeen directeur
Postbus 251
1400 AG BUSSUM

Datum: 1 november 2021
Kenmerk: 2021.416
Onderwerp: Managementletter interim-controle 2021

Geacht bestuur, geachte heer Meuwese,

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek (hierna te noemen: de Regio) heeft HZG Accountants & Adviseurs opdracht gegeven de jaarrekening over 2021 te controleren. Deze overeenkomst is bekrachtigd in de opdrachtbevestiging van 23 augustus jongstleden.

Net als in 2020 staat ook het boekjaar 2021 tot nu toe in het teken van Corona. Deze pandemie heeft grote effecten op de wijze waarop er binnen uw organisatie gewerkt kan en moet worden en betekent ook tal van extra taken en werkzaamheden. Voor deze extra taken en werkzaamheden is ook extra rijksvergoeding beschikbaar, maar het formaliseren van deze vergoedingen is nog gaande.

In deze woelige omstandigheden is het prettig dat we in de tweede helft van september, de interim-controle bij u in huis hebben kunnen uitvoeren, in tegenstelling tot de controle op de jaarstukken 2020 die helaas nagenoeg geheel digitaal heeft moeten plaatsvinden. Persoonlijk contact zorgt voor een soepeler verloop van het controleproces en maakt het contact over en weer steviger.

De interim-controle wordt uitgevoerd als voorbereiding op de controle op de jaarrekening zoals we die in het voorjaar van 2022 zullen gaan uitvoeren. In de interim-controle toetsen we enerzijds de werking van de interne beheersingsmaatregelen in de belangrijkste administratieve processen binnen de Regio. Anderzijds voeren we in de vorm van detailcontroles op inkoopfacturen, sociaal domein dossiers, personele mutaties en opbrengsten alvast een deel van de gegevensgerichte werkzaamheden uit, zodat we bij de controle op de jaarrekening alleen detailcontroles over het resterende deel van het boekjaar hoeven te doen.

De voorliggende managementletter geeft u inzicht in onze bevindingen en adviezen. Ook blikken we terug op de follow up die is gegeven aan eerdere adviezen. Op 25 oktober hebben wij deze managementletter besproken met de algemeen directeur en de concerncontroller.

Deze managementletter kent de volgende indeling:

1. De Regio doet meer
2. Samenvatting interim-controle 2021
3. Controleproces 2021
4. Procesbevindingen
5. Procesoverstijgende aandachtspunten
6. Afsluiting

MANAGEMENTLETTER

1. DE REGIO DOET MEER

Zoals bekend plaatsen we onze rapportage in de context van de ontwikkelingen in uw organisatie en de uitdagingen waarvoor de maatschappij en de aangesloten gemeenten u stellen. Die uitdagingen vanuit de gemeenten liggen bijvoorbeeld op het vlak van nieuwe taken, de uittreding van de gemeente Weesp, maar ook in de wens van de gemeenten om de kosten zo laag mogelijk te houden. Maatschappelijke ontwikkelingen aangaande klimaat, de wooncrisis, in de zorg en op de markten voor grondstoffen en afval vragen eveneens om continue aandacht.

We hebben de afgelopen jaren gezien dat er steeds nieuwe taken op de Regio af zijn gekomen, dan wel dat de Regio deze nieuwe taken actief naar zich toe heeft getrokken. Zo voert de Regio inmiddels het doelgroepenvervoer uit voor de inwoners van de deelnemende gemeenten door middel van dochtermaatschappij Vervoer Gooi en Vechtstreek B.V. Met ingang van 1 januari 2021 is het Wmo-vervoer hierin ondergebracht en met ingang van 1 augustus 2021 volgde het leerlingenvervoer. Maar ook op het gebied van bestaande taken, zoals de inzameling en verwerking van afval, doen zich voldoende ontwikkelingen en uitdagingen voor die vragen om aandacht en actie. Zo wordt er in het kader van het sluitend houden van de begroting 2022-2025 onder andere gewerkt aan maatregelen ten aanzien van de strategische huisvesting van de GAD, het optimaliseren van inzamel frequenties en inzamelwijzen, tarifiering en de omvang van de benodigde gemeentelijke bijdrage.

In het verleden hebben we op grond van afwijkingen van de aanbestedingsregels enkele keren een niet goedkeurende verklaring moeten afgeven ten aanzien van het aspect rechtmatigheid. De strekking van de verklaring over 2020 was goedkeurend. Toch is blijvende alertheid op het onderwerp inkopen en aanbesteden van belang, de regelgeving is namelijk complex en het inkoopvolume van de regio tamelijk hoog. Een foutje is snel gemaakt, zeker daar waar de RVE's relatief autonoom zijn in hun inkoopstrategie en keuzes.

U heeft ervoor gekozen om sinds dit jaar periodiek een spendanalyse te maken. De periodieke spendanalyses moeten inzicht geven in de mate waarin er eventueel sprake is van afwijkende transacties. Onze interim-controle in de tweede helft van september was relatief vroeg in jaar en uiteraard was op dat moment de geplande analyse over de eerste 9 maanden nog niet gereed. Ultimo oktober, na bespreking van een eerste concept van deze managementletter, is ons gebleken dat de analyse inmiddels onder handen is en dat een eerste interne analyse tot nadere vragen heeft herleid. We hebben dan ook nog geen inzicht in de eventueel in het kader van ons oordeel mee te wegen afwijkingen van de aanbestedingsregels.

Net als in 2020 heeft de Covid-19 pandemie in de volle breedte effecten op het functioneren van overheden en dus ook van de Regio. Uw taken zijn in belangrijke mate benoemd als vitale taken die doorgang moeten vinden en dat heeft u gerealiseerd. De GGD heeft gezorgd voor test- en vaccinatielocaties en daarmee een grote bijdrage geleverd aan de bestrijding en beteugeling van de pandemie. Uiteraard verlopen als gevolg van de pandemie processen en contacten, zowel binnen de organisatie als met de buitenwereld deels anders dan voorheen. Bijeenkomsten die normaliter fysiek plaatsvonden, zonder daar verder bij stil te staan, vragen nu organisatie en afstemming om de veiligheid van de betrokkenen zoveel mogelijk te borgen. Thuiswerken, digitaal overleg of digitale vergaderingen zijn ineens een nieuwe realiteit geworden in meer uitgebreide vorm dan eerder voor mogelijk werd gehouden en dit effect zal naar alle waarschijnlijkheid in ieder geval deels blijvend zijn.

Dat stelt steeds zwaardere eisen aan het ICT-beleid, rechtenbeheer, de beveiliging van verbindingen, en van data. We komen in deze managementletter in hoofdstuk 5.1 nader terug op dit onderwerp.

De dynamiek in taken, alsmede het innovatief en innoverend vermogen van de Regio vragen het nodige van de betrokken RVE's, maar ook van de ondersteunende functies in bedrijfsvoering en control. We zien op dat laatste vlak dat er stappen worden gezet op het gebied van de kwaliteit van administratieve en ondersteunende processen, personele bezetting en dat er ook aandacht is voor risicoanalyses, beheersingsmaatregelen en interne controle. Ook wordt er vooruitgekeken naar ontwikkelingen zoals de rechtmatigheidsverantwoording.

Daarmee zien we dat de ondersteunende functies bezig zijn het been bij te trekken.

In een tijd waarin veel wordt gevraagd van alle betrokkenen, zien we dat wordt nagedacht over het sturingsmodel. En dat is logisch, want een organisatie in beweging met een stevig ambitieniveau heeft uiteraard ook sturing en borging nodig, maar ook verbinding. Verbinding met de buitenwereld, maar ook verbinding tussen de verschillende organisatieonderdelen (RVE's bij de Regio). RVE's hebben deels hun eigen context, specifieke regels en voorwaarden, maar zijn anderzijds ook onderdeel van één en dezelfde rechtspersoon: de gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek. Dat kan er toe leiden dat bepaalde uitgangspunten, bijvoorbeeld spelregels inzake aanbesteden of personele beloningen dezelfde (moeten) zijn voor alle RVE's. Op andere punten kan het nodig of logisch zijn dat er verschillen zijn tussen RVE's. Het is de kunst om de totale sturing van de Regio zodanig vorm te geven dat er "iets" is wat functioneert als bewaker en borg voor deze eenheid in verscheidenheid. U bent bezig met de gedachtenvorming op dit onderwerp.

2. SAMENVATTING INTERIM-CONTROLE 2021

Onderwerp	Bevindingen
Inrichting van de interne beheersing	Het afgelopen jaar zijn stappen gezet in de verdere professionalisering van de interne beheersing binnen de Regio, door onder andere de financiële afdeling te stabiliseren en de processen binnen de Regio in kaart te brengen. Ook zien we in opzet verbeteringen in het tijdig signaleren van risico's op onrechtmatige aanbestedingen. Wij constateren ook, net als voorgaand jaar, dat in veel gevallen controlehandelingen nog niet zijn vastgelegd. Als voorbeeld noemen wij de memoriaalboekingen en het vastleggen van de prestatie-levering bij inkooplasten.
Inkoop en aanbesteden	Ten opzichte van voorgaand jaar zien wij dat er stappen gezet zijn om dit onderwerp beter in control te krijgen, maar dat ook verbeteringen nodig zijn. Er is bijvoorbeeld nog geen inkoopbeleid opgesteld. Verder is gestart met het uitvoeren van een spendanalyse gedurende het boekjaar. Gezien de vroege timing van onze interim-controle kunnen wij de uitkomsten nog niet meenemen in deze managementletter.
Opbrengst verantwoording	Wij hebben tijdens de interim-controle aandacht besteed aan het volledigheidaspect van de opbrengsten. Wij hebben hierbij gemerkt dat de financiële afdeling zich bewust is van het belang van het borgen van de volledigheid van de opbrengsten. Wij zien echter nog steeds verbeterpotentieel ten aanzien van het borgen van de volledigheid van subsidies en projecten (door bijvoorbeeld het implementeren van een contractenregister). Wij hebben begrepen dat een contractenregister voor subsidies momenteel in ontwikkeling is.
Sturen op fraudepreventie en integriteit	De Regio heeft in 2021 een start gemaakt met een organisatie brede frauderisicoanalyse. In deze analyse zijn alle mogelijke risico's per organisatieproces beschreven. Een volgende stap is om de risico's voor de Regio verder te concretiseren op basis van een gradatie, zodat aanvullende controles kunnen worden ingebouwd voor frauderisico's met een hoge kans en impact op de organisatie.
IT-omgeving	De borging van de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de informatievoorziening is cruciaal voor de Regio. Hoewel de IT-omgeving in de praktijk werkt, zien wij verbeterpotentieel in het zichtbaar vastleggen en toetsen van normen en de randvoorwaarden van de IT-beheersing. Er is bijvoorbeeld nog geen effectief informatie- en beveiligingsbeleid.

3. CONTROLEPROCES 2021

In de opdrachtbevestiging van 23 augustus 2021 zijn de belangrijkste voorwaarden, de rollen en verantwoordelijkheden over en weer en de fasering van het controleproces beschreven. De fasering in het controleproces is over 2021 niet wezenlijk anders dan voorgaande jaren.

De controle van de jaarstukken van een organisatie zoals de Regio bevat op grond van wettelijke regels, uw eigen controleprotocol en de Controle en Overige Standaarden (COS) van de beroepsorganisatie NBA in hoge mate voorgeschreven aandachtsgedebieden en werkzaamheden. U bent inmiddels van ons gewend dat we in september de interim-controle uitvoeren en ons daarbij richten op de wijze waarop processen zijn ingericht en interne beheersingsmaatregelen zijn geïmplementeerd. Door een combinatie van interviews, procescontroles en detailwerkzaamheden beoordelen wij de werking van deze interne beheersingsmaatregelen en stellen wij vast dat betrouwbare verantwoordingsinformatie tot stand kan komen.

Daarnaast voeren wij alvast een aantal deelwaarnemingen uit op bijvoorbeeld inkopen en personele mutaties, om te voorkomen dat er bij de controle op de concept jaarstukken nog grote hoeveelheden detailcontroles moeten worden uitgevoerd.

Tijdens de interim-controle 2021 hebben wij onder meer de (ontwikkelingen in de) volgende onderwerpen en processen onderzocht:

- Personeel en salarissen: de juiste, tijdige en volledige verwerking van personeelsmutaties, invulling Werkkostenregeling.
- Inkopen en aanbesteden: functiescheidingen in het inkoopproces, inkoopbevoegdheden en factuurverwerking en -autorisaties, naleving van de Europese en nationale aanbestedingsregels, toetsen prestatielevering.
- Factuurbehandeling en betalingsverkeer: functiescheidingen in het inkoop- en betaalproces en bevoegdheden in het internetbankierensysteem inclusief toegangsbeveiliging.
- Opbrengsten: volledigheid van de opbrengstverantwoording van de verschillende geldstromen, bijvoorbeeld bij de GAD, GGD en RAV.
- Dossiercontroles sociaal domein in het kader van het verantwoordingsproces richting de gemeenten.
- IT en dataveiligheid: beheer en beveiliging van de geautomatiseerde omgeving.

We gaan in het volgende hoofdstuk zoals u van ons gewend bent in op het referentiekader (wat zijn de externe en/of interne regels, dan wel wat verwachten wij uit oogpunt van accountantscontrole), onze waarnemingen en onze bevindingen.

4. PROCESBEVINDINGEN

4.1 Opvolging adviezen en aanbevelingen 2020

In de managementletter en het accountantsverslag over 2020 zijn een aantal adviezen, aanbevelingen en opmerkingen opgenomen. De organisatie heeft met het aannemen van capaciteit op de financiële afdeling maar ook op andere plekken, ruimte gecreëerd om ontwikkelingen en verbeteringen, afhankelijk van de prioritering vorm te geven. De organisatie maakt bewuste keuzes over hoe zij om wil gaan met bepaalde onderwerpen. Zoals reeds aangegeven is een start gemaakt met onze adviezen ten aanzien van inkopen en aanbestedingen. Voor een aantal andere onderwerpen, waaronder het vastleggen van de prestatielevering bij inkoopfacturen, de controle op memoriaalboekingen en de inrichting van Exact zijn de aanbevelingen nog steeds van kracht.

4.2 Inkoop en aanbesteden

De coronapandemie heeft bij de Regio een grote impact gehad op de lasten en daarmee ook op de kijk op eventuele aanbestedingen. Wat uiteraard tot veel kosten heeft geleid, zijn de leveranciers die hebben meegewerkt aan de ondersteuning van de GGD voor het in goede banen leiden van de coronacrisis. De kosten hiervoor vielen in het boekjaar 2020 redelijkerwijs voor de beoordeling op de naleving van de Europese aanbestedingsregels onder de vereisten van spoedeisendheid. De Regio kon, net als de rest van de wereld, de coronacrisis niet voorzien en snelle actie was noodzakelijk om de crisis te lijf te gaan. Voor het boekjaar 2021 gelden deze regels voor spoedeisendheid niet, dan wel in mindere mate.

Een groot gedeelte van deze lasten worden veroorzaakt door de inhuur van personeel. De Regio heeft getracht de rechtmatigheid van deze lasten te kanaliseren door de vorig jaar gegunde inhuur van personeel openbaar te maken om eventuele bezwaren aan het licht te brengen. Hierbij heeft een potentiële leverancier geageerd, maar vervolgens is na onderling overleg besloten om het bezwaar niet voort te zetten.

De Regio is voor de aangesloten gemeenten het expertisecentrum voor inkoop, met name in het sociaal domein. Daarnaast koopt de Regio ook in voor de eigen bedrijfsvoering. In de afgelopen jaren zijn de interne processen aangescherpt en in de basis in 2021 niet gewijzigd. Dat geldt ook voor de rolverdeling tussen de RVE Inkoop en Contractbeheer, de inkopende RVE en de rol van het facilitair bedrijf in het toezicht op dat proces.

Als onderdeel van de aanscherpingen in het proces was het voornemen om vanaf 2021 iedere drie maanden een spendanalyse uit te voeren. Hiermee wilt u beter in control zijn en eventuele risico's vroegtijdig signaleren. Deze doelstelling is niet gehaald, maar er is inmiddels wel een analyse in de maak over de eerste 9 maanden. De conceptversie die wij inmiddels hebben mogen ontvangen bevat nog diverse signalen die nader onderzoek vragen. Dat kunnen wij niet meer meenemen in deze managementletter, dit zal terugkomen in ons accountantsverslag.

Bij de afwikkeling van de jaarrekeningcontrole is het eigenaarschap van dit proces een belangrijk aandachtspunt geweest. We verwachten dat dit onderwerp onder verantwoordelijkheid van financiën wordt uitgevoerd, waarbij uiteraard de RVE Inkoop en Contractbeheer zorgt voor coördinatie en input. Met de geplande periodieke spendanalyses en de aansluitingen tussen de diverse subsystemen is hier in opzet invulling aan gegeven.

Wij benadrukken dat de praktische invulling belangrijk is om vroegtijdig signalen tot mogelijke risico's ten aanzien van rechtmatigheid te identificeren en adviseren hier prioriteit aan te blijven geven.

4.3 Tussentijdse informatievoorziening

De verwachting is, dat in de tussentijdse cijfers inzicht wordt gegeven in de voortgang van de activiteiten en de financiële gevolgen daarvan. Indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, behoort uit oogpunt van financiële rechtmatigheid, tijdig een voorstel te worden gedaan tot begrotingswijziging. Daarmee wordt invulling gegeven aan de autorisatiefunctie en het budgetrecht van het Algemeen Bestuur, in overeenstemming met de financiële verordening van de Regio.

Volgens de financiële verordening wordt er jaarlijks een bestuursrapportage opgesteld over de eerste 6 maanden. Bij de start van onze interim-controle ontvingen wij de (concept) bestuursrapportage 2021. Deze betreft de eerste 8 maanden van 2021 en is besproken in de financiële commissie van 21 september 2021. Deze bestuursrapportage 2021 bevat de voortgang in de activiteiten en geeft de afwijkingen weer ten opzichte van de begroting 2021 (na verwerking geautoriseerde wijzigingen).

De rapportage geeft inzicht in de verschillen per RVE en geeft duiding aan de bestuurlijke aandachtspunten zoals het uittreden van de gemeente Weesp, de ontwikkelingen bij de GAD en de bezuinigingen in meerjarenperspectief.

Daarmee voldoet de bestuursrapportage aan de doelstellingen die er mee worden beoogd.

Mede gezien de afgesproken zienswijzeprocedure kost het de nodige doorlooptijd om begrotingswijzigingen te realiseren. In het kader van de financiële rechtmatigheid hebben begrotingswijzigingen een belangrijke functie in het kader van de autorisatiefunctie. In de Kadernota Rechtmatigheid is aangegeven dat een overschrijding van de lasten, die in het boekjaar bekend is geworden, maar waarvoor er geen begrotingswijziging is doorgevoerd, in de basis onrechtmatig is. Daarmee is er een zeker spanningsveld tussen het al dan niet doen van voorstellen tot begrotingswijziging.

Wij adviseren u om de verwachte overschrijdingen te toetsen aan de verschillende varianten volgens de Kadernota en op grond daarvan vast te stellen of eventuele overschrijdingen een nadere begrotingswijziging vereisen, dan wel meer technisch van aard zijn. Daarbij zouden wij ons kunnen voorstellen dat voor dergelijke technische wijzigingen de zienswijze procedure wordt heroverwogen.

4.4 Volledigheid van de opbrengstverantwoording

Op basis van documentatie en gesprekken met de procesverantwoordelijken hebben wij vastgesteld dat er periodieke voorraadtellingen plaatsvinden bij de GGD, waarbij wordt vastgesteld dat de administratieve voorraad overeenkomt met de werkelijke voorraad. Verschillen worden geanalyseerd en gedocumenteerd. Hiermee borgt de Regio de volledigheid van de opbrengsten ten aanzien van bijvoorbeeld coronavaccinaties en reisivaccinaties.

De vergoedingen ten aanzien van het toezicht op kinderopvang worden betaald door de gemeenten. Jaarlijks ontvangt de Regio een voorschot op basis van het aantal verwachte afspraken in een bepaald jaar en op basis van de verrichte inspecties stuurt de Regio vervolgens de afrekening naar de gemeente. Daarmee zijn er voldoende waarborgen om de volledigheid van deze opbrengsten te waarborgen.

Het proces van de GAD kent voor veel stromen afhankelijkheden van derden, zoals externe verwerkers, waarbij tegengestelde belangen gelden. Daar waar hier sprake van is, schatten wij het risico op onvolledigheid van het aantal ingezamelde tonnages als laag in. Immers de Regio betaalt een vergoeding aan de externe verwerker voor het aangeleverde afval en ontvangt vervolgens een vergoeding van een derde partij. De milieuboekhouding waar deze tonnages aan elkaar gekoppeld worden, is daarbij een belangrijke tool en essentieel om de juistheid en volledigheid te borgen. Ook de vertaling naar euro's in Exact vinden wij van belang. Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij de juistheid en volledigheid van deze opbrengstenstromen vast.

Bij de RAV heeft u vorig jaar nieuwe software in gebruik genomen. Deze software draagt zorg voor een registratie van de ritten welke als basis dienen voor de opbrengsten. De ritrapportages worden gegenereerd in AmbufLOW, onderdeel van Ambusuite, en de facturatie vindt plaats in Fincontrol. Door de beschikbare ritnummers in beide applicaties te koppelen is het mogelijk de declarabele ritten in Ambusuite te vergelijken met de gefactureerde ritten in Fincontrol. Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij de juistheid en volledigheid van deze opbrengstenstroom vast, in voorbereiding op de controle van de nacalculatie Ambulancezorg 2021.

In de management letter 2020 zijn een aantal voorstellen gedaan ten aanzien van het borgen van de volledigheid van de overige opbrengsten, waaronder (met name inkomende subsidies en projecten). De aanwezigheid van een contractregister hierin is een belangrijke waarborg, omdat hiermee de volledigheid van de financiële verantwoording kan worden geborgd. Op moment van schrijven is een dergelijk contractregister nog in ontwikkeling.

4.5 Personeel en salarissen

De verwachting ten aanzien van dit proces is dat aan elke mutatie een geautoriseerd document ten grondslag ligt. Wij hebben vastgesteld dat de mutaties in de salarisadministratie onderbouwd zijn met adequate, door de juiste personen geautoriseerde documenten. Ook zijn de reguliere mutaties juist verwerkt in de salarisadministratie op adequate toelichting.

Wij hebben, conform voorgaande jaren, vastgesteld dat een aantal documenten die we in het personeelsdossier verwachten, ontbreken. Hierbij valt te denken aan VOG's, de zichtbare vastleggingen van het afleggen van de ambtseed en in één geval een ID-bewijs. Daarbij dient opgemerkt te worden dat als gevolg van de coronapandemie nieuwe medewerkers vanaf oktober 2020 digitaal de eed afleggen. Zodra het mogelijk is, wordt dit wederom fysiek afgelegd.

4.6 Factuurbehandeling en betalingsverkeer

In het inkoopproces is functiescheiding tussen bestelling, ontvangst en betaling een basisvoorwaarde voor een juiste en rechtmatige verwerking van facturen. Een adequate factuurcontrole voorkomt het betalen van niet-geautoriseerde inkopen. Ook verwachten we dat wordt voldaan aan de vereisten voor het vaststellen van de prestatielevering.

In het behandelen van inkoopfacturen constateren wij dat de vereiste functiescheiding aanwezig is en dat alle facturen in onze steekproef geautoriseerd zijn door een daartoe bevoegd persoon.

Belangrijk aandachtspunt blijft de zichtbaarheid in het proces van het vaststellen van de prestatielevering. Tot nu toe is deze toetsing geen zichtbaar onderdeel van het autorisatieproces van de inkoopfacturen, waardoor de organisatie ten aanzien van de inkoopfacturen die in onze detailcontroles zijn opgenomen, alsnog op zoek moet naar documentatie rondom de prestatielevering. Vorig jaar hebben wij geadviseerd op dit onderdeel beleid te formuleren. We hebben daarbij gewezen op de handreiking van de commissie BADO, die een aantal richtinggevende adviezen bevat. De conclusie van deze adviezen is dat niets doen eigenlijk geen optie is. Om de invulling pragmatisch te houden, adviseren wij beleid te formuleren waarbinnen een grensbedrag is opgenomen en waarbij is opgenomen welke documentatie gebruikt moet worden en waar dit vastgelegd dient te worden.

Ten aanzien van het toetspunt over de btw hebben wij dit jaar, in tegenstelling tot voorgaand jaar, geen fouten geconstateerd. Dat betekent dat er geen onjuistheden in het boeken van de inkoopfacturen zijn geconstateerd. Ten aanzien van de totstandkoming van de mengpercentages verwijzen wij naar hoofdstuk 4.7.

4.7 Administratieve en overige aandachtspunten

4.7.1 Schattingen en memoriaalboekingen procedureel inrichten

Net als in 2021 zien wij dat bij memoriaalboekingen regelmatig sprake is van overleg tussen RVE's, over de inhoud en de bedragen van de boeking, bijvoorbeeld in de vorm van mailverkeer.

Het proces van memoriaalboekingen kent echter nog geen gestandaardiseerde interne controle op de juiste verwerking van de boekingen. Daardoor bestaat het gevaar dat onjuiste memoriaalboekingen laat, of in het geheel niet, worden gesignaleerd. Overigens hebben wij in onze detailcontroles geen afwijkingen geconstateerd.

Wij adviseren om de memoriaalboekingen bij het verwerken van de boekingen standaard te laten controleren door een tweede persoon en deze controle ook zichtbaar te maken.

4.7.2 Fiscaliteit

De afgelopen jaren zijn onder andere door gewijzigde inzichten aandachtspunten ontdekt in reeds ingediende aangiften BTW en BCF. Om dit te corrigeren zijn suppletieaangiften noodzakelijk geweest. De ingediende suppletie over de jaren 2013 tot en met 2017 is, met behulp van een fiscalist, inmiddels afgewikkeld.

Ook over de jaren 2018 en 2019 dient een suppletie ingediend te worden. Deze is in concept opgesteld, maar nog niet ingediend. De financiële effecten hiervan zijn reeds voorbereid en worden verwerkt als de suppletie definitief is en ingediend is. De verwachte verplichting voor deze jaren is € 209.000.

Ook over het jaar 2020 wordt een suppletie verwacht, en vermoedelijk ook over 2021. Het is gebruikelijk een dergelijke suppletie bij het afsluiten van het boekjaar, halverwege het jaar volgend op het boekjaar, voor te bereiden en in te dienen. Nu de uitkomsten nagenoeg bekend zijn over de eerdere jaren, adviseren wij u na te denken op welke wijze het doen van BTW en BCF-aangifte onderdeel kan worden van het reguliere administratieve afsluitproces.

5. PROCESOVERSTIJGENDE AANDACHTSPUNTEN

5.1 IT-beleid, beveiliging en dataveiligheid

Het doel van de IT-omgeving binnen de Regio is dat deze bijdraagt aan een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Onze werkzaamheden in de interim-controle 2021 hebben onze conclusie over het voorgaande jaar niet gewijzigd. De beheersing van de IT-omgeving kan worden uiteengezet in de volgende onderwerpen: informatiebeveiliging, logische toegangsbeveiliging, wijzigingenbeheer, continuïteitsbeheer en leveranciersmanagement.

Informatiebeveiligingsbeleid

In 2019 is een strategisch informatiebeveiligingsbeleid opgesteld voor de jaren 2019 - 2022 en vastgesteld door het CMT op 29 oktober 2019. In dit strategisch informatiebeveiligingsbeleid is onder andere beschreven dat er jaarlijks een 'Regio GV informatiebeveiligingsplan' wordt uitgebracht. Op basis van documentatie en gesprekken die wij hebben gevoerd, hebben wij vastgesteld dat deze doelstelling niet behaald is. Het strategisch informatiebeveiligingsbeleid beschrijft tevens dat minimaal twee keer per jaar afstemming plaatsvindt met de afdelingen over de inhoudelijke aanpak van informatiebeveiliging. Wij hebben begrepen dat dit niet is gerealiseerd. We benadrukken dat de praktische invulling belangrijk is om vroegtijdig signalen tot mogelijke risico's ten aanzien van informatiebeveiliging te identificeren en adviseren hier hoge prioriteit aan te geven.

Logische toegangsbeveiliging

De rechten en rollen in systemen, zoals Exact, worden niet periodiek zichtbaar gemonitord. Hierdoor loopt de Regio het risico dat de rechten en rollen van medewerkers niet juist zijn toebedeeld. Een voorbeeld hiervan zijn de rechten die zijn belegd bij de Teamcoördinator financiën, waarbij de kritische functiescheiding ten aanzien van het controleren van wijzigingen in crediteuren-stamgegevens en de mogelijkheid om stamgegevens door te voeren is vermengd, door stapeling van rechten.

Wijzigingenbeheer

Op basis van gesprekken die wij hebben gevoerd, hebben wij begrepen dat er geen geformaliseerd proces is ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in systemen. De wijzigingen worden vaak ad-hoc doorgevoerd, waarbij er geen formele teststraat is ingericht, zogenoemde Ontwikkel-Test-Acceptatie-Productie omgeving. Wij raden aan om een geformaliseerd proces voor wijzigingen te implementeren waarin wijzigingen via een vast proces worden doorgevoerd. Daarnaast adviseren wij om onderscheid te maken tussen eenvoudige wijzigingen en complexe wijzigingen. Complexe wijzigingen worden nadrukkelijk getest en geautoriseerd voordat deze in de productie omgeving worden geïmplementeerd. Als voorbeeld noemen wij de migratie naar Microsoft 365, waarbij in de aanloop van het overgaan naar Microsoft 365 bleek dat bij een aantal medewerkers onbedoeld niet-geautoriseerde mailboxen waren opengesteld.

Continuïteitsbeheer

Het continuïteitsbeheer wordt door de Regio in eigen beheer gehouden. De serverruimten bevatten een koel- en vochtdetectie installatie. De airco-units zijn ondergebracht in een onderhoudscontract. De serverruimtes en de patchruimtes zijn allen voorzien van een UPS batterij.

In 2021 heeft zich een incident voorgedaan, waarbij door kortsluiting korte tijd de servers droog stonden. Er was een UPS batterij die voor plusminus 30 minuten de servers nog in de lucht heeft gehouden. Echter nadat de servers nog niet op de eigen voeding verder konden, was er korte tijd geen andere elektriciteitsbron voorhanden. Bovenstaande heeft niet geleid tot bedrijfsmatige of financiële schade voor de Regio. Wij hebben begrepen dat er nog geen sprake is van een nood aggregaat. Wij adviseren om deze alsnog te installeren, omdat de beschikbaarheid van systemen een kritisch bedrijfs-element betreft.

Leveranciersmanagement

Op basis van gesprekken die wij gevoerd hebben, hebben wij begrepen dat Regio Gooi & Vecht haar IT-strategie aan het herzien is, waarbij de wens is om diverse IT-diensten in te kopen. Hierbij ontstaat op sommige IT gebieden een verschuiving van IT Beheer naar IT Regie, waarbij het belangrijk is dat de Regio duidelijke normen definieert waaraan de toekomstige leverancier moet voldoen. Immers, de Regio blijft zelf verantwoordelijk voor een betrouwbare en adequate informatievoorziening. Het vroegtijdig uitwerken van concrete normen in een strategisch IT-beleid, waarin de minimale vereisten zijn opgenomen helpt de Regio om in een later stadium bruikbare en concrete Service Level Agreements op te stellen met potentiële IT-leveranciers. Vervolgens is het belangrijk om de gemaakte afspraken periodiek te monitoren door middel van het ontvangen van een Service Management Rapportage, waarin over kritische prestatie indicatoren, zoals de minimale beschikbaarheid van systemen, wordt gerapporteerd.

5.2 AVG

Wij hebben vastgesteld dat de Regio in 2021 wederom heeft geïnvesteerd in het bevorderen van de interne bewustwording op het gebied van informatieveiligheid. Er is bijvoorbeeld in de eerste helft van 2021 een start gemaakt met de uitrol van de e-learning privacy met als doel het vergroten van de digitale weerbaarheid van de Regio en haar medewerkers.

Ook is door de Functionaris Gegevensbescherming, in samenspraak met de RVE's, een nieuw privacybeleid opgesteld. Het privacy beleid is eind juni 2021 door het Dagelijks Bestuur vastgesteld.

Ondanks deze goede initiatieven werd het door een landelijke datadiefstal bij de GGD (die in januari jl. aan het licht kwam) duidelijk dat er blijvend aandacht moet worden gegeven aan het borgen van de data veiligheid. Het is daarom van belang informatieveiligheid en privacy ook bij de Regio hoog op de agenda te blijven houden.

Het kan helpen om naast de Functionaris Gegevensbescherming tevens een Privacy Officer aan te stellen. De Functionaris Gegevensbescherming kan zich dan volledig focussen op de naleving van de AVG, terwijl de Privacy Officer vanuit het organisatieperspectief kan adviseren over de inregeling van de AVG. Hiermee ontstaat een scheiding tussen adviezen implementeren en controle op de naleving ervan.

Wij hebben getracht een zo goed mogelijk beeld te vormen van de AVG. Hierbij dienen wij te benadrukken dat wij geen volledig onderzoek hebben uitgevoerd en aanzien van de mate waarin uw organisatie aan de AVG voldoet.

5.3 Ontwikkelingen op het gebied van rechtmatigheid en verslaggeving

Na lang wachten en onzekerheid is er inmiddels meer duidelijkheid: de rechtmatigheidsverantwoording zal gaan gelden vanaf het boekjaar 2022. Er zal, onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring, door het dagelijks bestuur verantwoording afgelegd moeten worden over de rechtmatigheid binnen de Regio. Om de verantwoordelijkheid te kunnen dragen, moet in de organisatie een stelsel van interne controle worden ingevoerd. Binnen de Regio is men gestart met het beschrijven en actualiseren van processen. Ook is de Regio bezig om capaciteit te werven om hieraan invulling te geven. Hierdoor kunnen we stellen dat een start is gemaakt, maar dat er ook nog stappen te zetten zijn.

Over het jaar 2021 zijn nog geen zichtbare controles uitgevoerd ten aanzien van de processen, zoals salarisadministratie, inkoop, IT en factuurbehandeling. Dit betekent dat er slechts weinig tijd resteert en de mogelijkheid om al over 2021 deels te gaan proefdraaien, bijvoorbeeld binnen enkele aangewezen processen, is inmiddels achterhaald door de tijd.

Wij adviseren u, wellicht in samenspraak met één van de aangesloten gemeenten, een plan van aanpak op te stellen met concrete doelstellingen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Daarbij dient ook aandacht geschonken te worden aan de verantwoordelijkheden van de verschillende RVE's.

Voorts heeft de commissie BBV eind augustus 2021 de Notitie paragraaf bedrijfsvoering uitgebracht. Deze notitie behandelt een aantal onderwerpen ten aanzien van rechtmatigheid en fraude waar in de paragraaf bedrijfsvoering en risicomanagement op in moet worden gegaan.

5.4 Fraude en integriteit

Wij hebben de afgelopen jaren regelmatig melding gemaakt van het belang van alertheid op frauderisico's en fraudesignalen in de organisatie. In de hele maatschappij neemt de aandacht voor fraude, integriteit en ondermijning nog steeds toe. Daar hebben we ook met diverse geledingen binnen de organisatie regelmatig over gesproken bij het voorbereiden en uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

We hebben in onze interim-controle ervaren dat er sprake is van toenemende bewustzijn van risico's ten aanzien van fraude en mogelijke dreigingen ten aanzien van de integriteit. Op basis van documentatie hebben wij vastgesteld dat er in 2021 verdere acties zijn verricht om inzicht te krijgen in mogelijke aanwezigheid van fraude, schending van integriteit en ondermijning in de organisatie.

Er is aan de hand van de fraude driehoek (druk, rationalisatie, mogelijkheid) en een 'benen-op-tafel' sessie, een frauderisicoanalyse uitgewerkt. Hierbij is per proces in kaart gebracht welke risico's mogelijk verband houden met fraude. Het document is uitgebreid en hierin is nog geen gradatie aangebracht. Wij adviseren om het document verder te concretiseren door de risico's middels een kwadrant te analyseren. Hiermee wordt onderscheid gemaakt in risico's die een grote kans van optreden hebben en waarvan de impact van het risico groot is. Met betrekking tot risico's die een kleine kans van optreden hebben en waarvan de impact van het risico klein is, kunnen worden geaccepteerd.

5.5 Verantwoording Sociaal Domein

De Regio verzorgt evenals voorgaande jaren voor de aangesloten gemeenten belangrijke taken in de inkoop, het contractbeheer en de verantwoording van zorgaanbieders voor jeugdwet, Wmo en een aantal andere producten die ook regionaal worden ingekocht. De meeste geldstromen die hieraan zijn gekoppeld lopen niet door de jaarrekening van de Regio, maar slaan neer in de jaarrekeningen van de aangesloten gemeenten. De geldstromen ten aanzien van Beschermd Wonen lopen wel via de Regio.

De Regio verantwoordt zich ook over 2021 richting de aangesloten gemeenten in een separate verantwoording Sociaal Domein over de geldstromen die in de gemeenterekeningen moeten worden opgenomen alsmede over de prestatielevering die daaraan is gekoppeld. De opzet van de verantwoording is op hoofdlijnen ongewijzigd ten opzichte van eerdere jaren.

Zoals ieder jaar staat er flinke spanning op het verantwoordingsproces. Het afgelopen jaar was dat vanwege vertragingen in de keten door de coronacrisis. Het komende voorjaar zal eveneens uitdagend worden omdat gemeenten, zorgaanbieders en Regio naast eventuele beperkingen als gevolg van de coronamaatregelen, opnieuw te maken hebben met afrekeningen vanuit de continuïteitsbijdragen aan aanbieders en de regeling meerkosten. Het Rijk en de VNG hebben met de verschillende sectoren diverse regelingen afgesproken.

Volgens uw planning zal er medio mei 2022 voldoende informatie beschikbaar zal zijn om tot afronding van de verantwoording te kunnen komen, maar te vrezen valt dat een afronding rond 1 juni realistischer is.

Die afrondingsdatum is net als andere jaren voor veel gemeenten problematisch in hun eigen jaarrekeningtraject. Om die reden willen gemeenten het liefst de voorlopige informatie per 15 maart in hun jaarrekeningen opnemen. Op dit moment houdt dat een risico in omdat de afrekening ook een aanzienlijke post onderhanden werk bevat. Deze post is zeker met de coronamaatregelen die daarin worden verwerkt, moeilijk te voorspellen.

Wij adviseren u de betrokken Raden, colleges en gemeentelijke organisaties expliciet te informeren over de mogelijkheden in dit proces zodat in het komend voorjaar de gemeenten niet voor verrassingen komen te staan.

6. AFSLUITING

Wij gaan er van uit u met deze managementletter adequaat te hebben geïnformeerd. Wij zijn te allen tijde bereid deze managementletter nader toe te lichten.

De start van de jaarrekeningcontrole van de Regio is voorlopig gepland voor medio maart 2022. Voor zover mogelijk en van toepassing, nemen wij in ons accountantsverslag naar aanleiding van de controle mee in hoeverre onze adviezen follow up hebben gekregen.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.



drs. S. Hofsteenge RA

06 - 52 89 40 85
sietse.hofsteenge@hzgaccountants.nl